

ДВАНАЦАЦЬ месцаў года. У кожнага з іх свой «характар», свой «настрой». І тут прыкладу руку не толькі прырода. Для нас месца ад месца розніца і календаром чалавечых пацужоў і спраў.

Кастрычнік. Ён выдзікае ў памяці і ва ўяўленні не толькі карціну восні, урачыста-самотнага шуму лістоў, асірацелых палёў і сенажаці, прыціхлых у стоме пасля летняга прыпаў. Гэта — і час адчування блізкасці вялікай даты, калі прагрымелі залпы легендарнай «Аўроры» і нарадзіўся новы свет, месца граздыцнай працойнай вахты, перадавыя чыгуначныя і аўтамабільныя ўрачыстасці. На яго чале ляжыць нягасны водсвет рэвалюцыйных бітваў, і такім, прыўзнята-рамантычным, увайшоў ён у сямдзясят сучасных пакаленняў.

А з мінулага года ў абліччы кастрычніка з'явіліся новыя рысы. Ён пачаў уваляцца нам яшчэ і агромністай вышыняй, увайшоўшы на якую чалавек бачыць далёкія далі жыцця. 17 кастрычніка ў Маскве адкрыўся XXII з'езд нашай роднай партыі, дні работы якая з цягам часу ўсё больш акалічваліся асяродкам легендарнасці. Бо ён даў Саветскай Краіне старт на арбіту камунізму.

З трыбуны партыйнага форуму прагучалі словы, якія ўзрушылі ўсё свет. Партыя ўрачыста абвясціла, што цяперашняе пакаленне савецкіх людзей будзе жыць пры камунізме. Самая смелая, самая дэмакратычная і самая свабодная мар людзей аб свеце ўсёагульнага шчасця, брацтва і роўнасці напоўнілася ў гэтыя дні зямной рэальнасцю, паўстала, як бліжняя ява.

Прынятыя на з'ездзе Праграму камуністычнага будаўніцтва савецкі народ узяў у сапраўды сэрцамі, як справу свайго жыцця і гонару. І вось ужо год што ад адбываецца ў нашай краіне, на ўсіх працоўных фронтах, звязана з яе правядзеннем і вымярэннем яе патрабаваннямі. Краіна, як заўсёды, дзяржаўна і ўпэўненым крокам ідзе па намічанаму партыйнаму курсу.

Ад хутнасці гэтага руху выразна гаворыць агульнаагульнае дзіма павядамленне Цэнтральнага статыстычнага ўпраўлення. Прамысловасць краіны, адназначна ў ім, перавышала дзесяцімесячны план сёлета года па выпуску прадукцыі. Аб'ём прамысловай вытворчасці ўзрос у параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года на дзевяць і палову працэнта. І да-

ПРАЛЕТАРЫ УСТХ КРАІН, ЯДНАЮЦСЯ!

Мінская МАСТАЦТВА

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

№ 84 (1721) Пятніца, 19 кастрычніка 1962 года Цана 4 кап.

КРОКІ КАМУНЫ

лей — лічы, лічы, якія наглядна пераконваюць, што матэрыяльна-тэхнічная база камунізму ствараецца паспяхова, што дабрабыт народа ступенька за ступенька ўзнімаецца да таго ўзроўню, калі поўны дастатак прыбывае да кожнага чалавека.

Слаўна, нахвэна працуе савецкі народ, добры разгон узла краіна на першых кіламетрах камуністычнай трасы — вось галоўны вынік працягата года і зарука нашых будучых поспехаў.

Партыя вучыць, што ўсталяванне ўсёагульнага шчасця на зямлі — справа рук мільянных мас. «Перамога камунізму, — гаворыцца ў Праграме партыі, — залежыць ад людзей, і камунізм будзе для людзей. Кожны савецкі чалавек свайго працай набліжае перамогу камунізму».

Глыбокае ўсведамленне рэальнасці працэсу будаўніцтва камунізму і ўсёагульнага шчасця на зямлі — гэтае ж адна з пераважных задач у галіне духоўнай культуры. Новае грамадства, як вядома, будзе характарызавацца не толькі магутнай эканаміяй, высокім дабрабытам людзей, а і багатай, гарманічна развітым чалавечым. Партыя ў сваёй Праграме павіна існаваць культурны, маральна-этычны і псіхалагічны абыск камуністычнага грамадства. Яны вядуць і захапляюць глыбокім гуманізмам, прыгажосцю прычэпаў, якія ляглі ў іх аснову, непахіснай верай у магчымасць вызвалення чалавека ад усяго благага, што ён вынес з старога свету.

Слаўна, нахвэна працуе савецкі народ, добры разгон узла краіна на першых кіламетрах камуністычнай трасы — вось галоўны вынік працягата года і зарука нашых будучых поспехаў.

Партыя вучыць, што ўсталяванне ўсёагульнага шчасця на зямлі — справа рук мільянных мас. «Перамога камунізму, — гаворыцца ў Праграме партыі, — залежыць ад людзей, і камунізм будзе для людзей. Кожны савецкі чалавек свайго працай набліжае перамогу камунізму».

Глыбокае ўсведамленне рэальнасці працэсу будаўніцтва камунізму і ўсёагульнага шчасця на зямлі — гэтае ж адна з пераважных задач у галіне духоўнай культуры. Новае грамадства, як вядома, будзе характарызавацца не толькі магутнай эканаміяй, высокім дабрабытам людзей, а і багатай, гарманічна развітым чалавечым. Партыя ў сваёй Праграме павіна існаваць культурны, маральна-этычны і псіхалагічны абыск камуністычнага грамадства. Яны вядуць і захапляюць глыбокім гуманізмам, прыгажосцю прычэпаў, якія ляглі ў іх аснову, непахіснай верай у магчымасць вызвалення чалавека ад усяго благага, што ён вынес з старога свету.

быткаў — стварэння новых кніг і кінафільмаў, узнікнення новых універсітэтаў культуры і навуковай мастацкай самадзейнасці, адкрыцця новых музычных школ і будаўніцтва новых клубоў.

У барацьбе за перамогу камунізму ідэалагічная работа становіцца ўсё больш рашучым фактарам. І калі мы сёння гаворым аб слаўных перамогах савецкага народа, то работнікі культурынага фронту і творцы інтэлігенцыя могуць ганарыцца сваімі непасрэднымі адносінамі да іх. Але разам з тым трэба ўсведамляць усю складанасць задач, якія наперадзе. Партыя працуе, няспыннага ўдасканалення ідэалагічнай зоры. Ідэалагічна аб гэтым прасякнуты і Заключэнні Цэнтральнага Камітэта КПСС да 45-й гадавіны Вялікай Кастрычніка.

Дзеянне літаратуры і мастацтва — гэтае ж адна з пераважных задач у галіне духоўнай культуры. Новае грамадства, як вядома, будзе характарызавацца не толькі магутнай эканаміяй, высокім дабрабытам людзей, а і багатай, гарманічна развітым чалавечым. Партыя ў сваёй Праграме павіна існаваць культурны, маральна-этычны і псіхалагічны абыск камуністычнага грамадства. Яны вядуць і захапляюць глыбокім гуманізмам, прыгажосцю прычэпаў, якія ляглі ў іх аснову, непахіснай верай у магчымасць вызвалення чалавека ад усяго благага, што ён вынес з старога свету.

Партыя вучыць, што ўсталяванне ўсёагульнага шчасця на зямлі — справа рук мільянных мас. «Перамога камунізму, — гаворыцца ў Праграме партыі, — залежыць ад людзей, і камунізм будзе для людзей. Кожны савецкі чалавек свайго працай набліжае перамогу камунізму».

Плакат мастака Л. Замха, выдадзены Дзяржаўным выдавецтвам БССР.

ТЭЛЕВІЗІЙНЫЯ ФІЛЬМЫ

«Прагулка па Мінску» — так называецца новы фільм, якія нядуна на Мінскай студыі тэлебачання. Над ім працавалі рэжысёр В. Карасёў, апэратары М. Юр'еў і П. Куляшова. Гэта вядомы фільм аб адрыўным горадзе, аб архітэктурнай прыгажосці яго вуліц, плошчаў і сквераў і, вядома, аб простых савецкіх людзях.

Пра лёс Вітаўтаса Маркевічуся, сына лесніка з мястэчка Рудайшкі, які стаў узорным надравым афіцэрам адной з вайсковых частак Беларускай вайскавай акругі, распаўсюд фільм з дзюх частак «Ажыццёвая марша». Фільм падрыхтаваны рэдакцыяй вайсковых перадач.

Выходзіць на блакітныя экраны тэлевізараў дакументальны фільм-нарыс «Людзі адной сям'і», які пазнаёміць глядачоў з працоўнымі буднямі вялікай сям'і, растуціна Гомельскай чыгуначнай майстэрні Г. Кавалёва.

Рэжысёр А. Залозаў і апэратар А. Бычкоўскі заканчваюць здымкі двух фільмаў. Першы прысвечан работнікам службы надвор'я БССР, другі, пад умоўнай назвай «Сардэчныя сустрэчы», расказае пра культурны сувязі Беларусі з замежнымі краінамі.

Пра цікавую гісторыю, што аднойчы адбылася ў адным з тралейбусаў сталіцы, глядачы даведваюцца з новай камедыянай навелы, якая хутка будзе аддадзена. Апроч таго, рыхтуюцца тэлевізійныя нарысы аб творчасці беларускіх мастакоў.

Э. РЫСАЕВ.

Пэтычыная ПАВЕРКА

Што хвалюе сёння паэты? Што новага з'явілася з-пад іх пера? Паэтычныя паверкі — навае газета будзе знаёміць чытача з новымі першымі творами.

Васіль МАКАРЭВІЧ

ВЫШЫНЯ

Аэрадром гудзе, як горт, б'е хваля музыкі чыстай. І раптам — гурт! І сіні гом на ад зямлі ўсіх адрывае. Нібы вядой рэзервуар, нас вышыня цяжарам поўніць. А недзе з гулам, як пажар, бушуе і шапее полымі.

І нібы вадзікі ад кастрыч сплывае ад зоры прыможнай, кістаўца з рымках страх, на версты сінія палюжаны.

Ірэвіца воблакаў абрус, наўзбоч паветра сніхае струнамі. Здаецца, мы ў крокі брус ўрэзаем у вільным струтам.

І вось, як добры гаспадар, к нам вышыня прыходзіць сіня, каб нашу сілу нам аддаць і падарыць сваю ішчэ сілу.

Глядзім, нібы праз сотні сіт. Казбек, Эльбрус, хрыбят вуш Яблынямі! І сонца блізка так зісці, хоць ты сарві яго, як яблыню.

Павек ад прамінь на падніжы. Планеты кружэць караваямі. О, вышыня — карона дзя — табою мы каранаваны!

Марк СМАГАРОВІЧ

БУРАН

Грома чуліся раскаты, ступ гудзеў, як барабан. Рыскаў пыліны, рыскаў, з доўгай грызаво бурей, Персиковыя цераз рэчкі, з ходу браў лавы бар'ер, Некажыла на азеці Налатаў, як люты звер. А цяпер яму не тое, іншы настай дні, Плешча мора залатое Тут, куды ні пазірні. Вось ён мяч пацёў пшаніцу, ды наткнуўся на дубкі, Заклінаў кабелішкі Прыпадзіўся на дыкі. І затрапіўся ў голі, Пакруціўся, ставя на ствол, Пакруціўся, ставя на ствол, І абсунуўся на дол.

Рыгор БАРАДУЛІН

САДЫ

Сады — жыццёвы народы Зялёнага маейства. Не абміналі іх нагоры, Душыла засулі рука. Узяць было нялігі сіма. Бо войны ішлі, як дзень за днём. Адно марозам іх скалілі. Другая — нішчыла агнём. А выхавалі, як салдаці, Глядзелі абшчыні ў бланкі. І ад яблык — ад падаткаў Травалі іхны суні. Травалі іхны суні. Травалі іхны суні. Травалі іхны суні.

Ды толькі гэтыя сады: Вясна прышла — І зноўку завязе, І зноў надзея на плады...

І А ДВА ЖЫХ

— Якую п'есу прыняць да пастаноўкі? — такое пытанне абмяркоўвалі нядуна артысты Слуцкага аэрадрому. Многія самадзейныя артысты прэпанавалі п'есу маладога драматурга Р. Раманава «Да сустрэчы, зямля». Гэты твор прысвечаны сённяшняму жыццю савецкіх лётчыкаў — мужных і адважных завабунікаў вышыня. П'еса прынята. Пачаліся рэпетыцыі. Ролю Белавоўскага даручылі Г. Галавочу. Ролю Волы і Зой пажадала выконваць Т. Рошчана. І. Н. Лемеш. Вобраз Іскры створыць І. Андрэева. Мастак Ул. Нарукі распрацаваў эскізы афармлення спектакля. П'есу рыхтуе рэжысёр Е. Лужанская.

Артысты Народнага тэатра — актыўныя ўдзельнікі нядуна стварэння агітацыйна-мастацкай брыгады, якая будзе выязджаць у калгасы раёна. Па іх ініцыятыве створаны туркі, які падрыхтаваў аднааду п'есу «Павуцінне», якая выкрывае шкіднасць рэлігійных забавонаў.

Свае першыя спектаклі артысты пакажыць у дні Кастрычніцкіх свят.

ГУЧАЦЬ ТРУБЫ

Заканчаны рабочы дзень. Энкаватаршыч Эдуард Гулякевіч і яго брат настаўнік Уладзімір, пенсіянер Міхал Сілаў, старак Уладзімір Гаворка і многія іншыя ўдзельнікі аркестра духавых інструментаў спыняюцца ў Пухавіцкім раённым Доме культуры. Там цяпер па рэцэпце праходзяць рэпетыцыі аркестра — да Кастрычніцкіх свят не так многа часу, а ўдзельнікам трэба рэзучыць некалькіх твораў. На святах у канцэрт аркестр выканае «Неапаганскую п'есу» Чайкоўскага, папулярныя вальсы Штрауса, папулярныя ўкраінскія тэмпы і іншыя творы.

ПРА МУЖНЫХ

І АДВА ЖЫХ

— Якую п'есу прыняць да пастаноўкі? — такое пытанне абмяркоўвалі нядуна артысты Слуцкага аэрадрому. Многія самадзейныя артысты прэпанавалі п'есу маладога драматурга Р. Раманава «Да сустрэчы, зямля». Гэты твор прысвечаны сённяшняму жыццю савецкіх лётчыкаў — мужных і адважных завабунікаў вышыня. П'еса прынята. Пачаліся рэпетыцыі. Ролю Белавоўскага даручылі Г. Галавочу. Ролю Волы і Зой пажадала выконваць Т. Рошчана. І. Н. Лемеш. Вобраз Іскры створыць І. Андрэева. Мастак Ул. Нарукі распрацаваў эскізы афармлення спектакля. П'есу рыхтуе рэжысёр Е. Лужанская.

Артысты Народнага тэатра — актыўныя ўдзельнікі нядуна стварэння агітацыйна-мастацкай брыгады, якая будзе выязджаць у калгасы раёна. Па іх ініцыятыве створаны туркі, які падрыхтаваў аднааду п'есу «Павуцінне», якая выкрывае шкіднасць рэлігійных забавонаў.

Свае першыя спектаклі артысты пакажыць у дні Кастрычніцкіх свят.

ГАРАДЫ БУДУЧАГА РАСТУЦЬ СЁННЯ

2. НОВАЕ — ПА-НОВАМУ!

Пры рэканструкцыі такіх гарадоў са шматзаконнай гісторыяй, як Мінск і некаторыя абласныя цэнтры нашай рэспублікі, творчыя магчымасці архітэктараў часта бываюць абмежаванымі, ім даводзіцца зыходзіць са справядлівым гарадбудаўнічымі сітуацыямі. Затое праектаванне і будаўніцтва новых прамысловых і жылковых цэнтраў раскрывае перад зодчымі сапраўды прастору для ажыццяўлення самых перадавых і сучасных прынцыпаў гарадбудаўніцтва.

У гэтым сэнсе вельмі цікавы праектаванне і будаўніцтва Новапаляцка, Салігорска і Светлагорска. У іх шмат агульнага: усе яны народжаны велічымі планами XXII з'езда КПСС; усе яны з'яўляюцца будаўнямі вялікай хіміі салігорскай; нарэшце, усе яны прыкладна да аднолькава-колекцыя населенніцтва — 80—100 тысяч чалавек.

Тэмпы будаўніцтва, будучыня, яны раскрываюцца перад гарадзмі-набудавальнікамі, вельмі зацікаўляюць. Сапраўды, яшчэ няма чатырох год, як пачалося ўзвядзенне гіганта хімічнай індустрыі — буйнейшага ў Еўропе нафтаперапрацоўчага заводу, а ўжо выраслі вялікія заводы карпусы і розныя іншыя збудаванні. Толькі сёння будаўнікі і мастакі-замыслювачы велічымі металічнымі ўстаноўкамі краніраў, пасля чаго пачалі мастацкі абсталяванне і ўстаноўка. Гэта стала магчымым дзякуючы таму, што ў 1961 годзе пачаў працаваць буйнейшы завод жалезабетонных вырабаў, які будзе выпускаць 50 тысяч кубаметраў канструкцый і дэталяў. Будаўніцтва Палацкага нафтаперапрацоўчага заводу ўжо ўвайшло ў рашучую стадыю — з будучага года завод павінен пачаць выпускаць прадукцыю.

А побач з заводам, на месцы маленькай глы-

хой, старой вёскі Слабада, што адзінока стаяла паміж лесам і балот пад старажытным Палацкам, над Заходняй Дзвіной расце прыгожы добраўпарадкаваны горад, разлічаны на 80 тысяч жыхароў (цяпер у ім жыве ўжо больш 10 тысяч чалавек). Тут дзясцілі вуліцы, забудаваныя шматпавярховымі дамамі. У эксплуатацыю здадзена звыш 30 тысяч квадратных метраў жылля. У кварталах ёсць усе выгоды — вода, газ, цэнтральнае ацяпленне, каналізацыя. У горадзе працуюць кінатэатр, сярэдняя школа, поліклініка і балніца, дзіцячыя сады і яслі, камбінат бытавога абслугоўвання, магазіны. А колькі яшчэ будучыня!

На поўдні Мінскай вобласці за кароткі тэрмін узніклі шматпавярховыя жыллыя дамы першых мікрааблокаў Салігорска, а побач — прамысловыя карпусы першага калінага камбіната — будучага гіганта вялікай хіміі, які ўжо дае сельскай гаспадарцы каштоўныя ўгнаенні.

Праект планіроўкі горада беларускіх гарнякоў быў выкананы Белдзяржпраектам у 1958—1959 гг. Цяпер ён адарэктываваны. Горад разлічаны на 24 тысячы і не на 47, як меркавалася раней, а на 100 тысяч жыхароў! Гэта абумоўлена пашырэннем магчымасцей камбіната.

Вельмі высокія тэмпы будаўніцтва Салігорска: з пачатку будаўніцтва (1960 г.) да сённяшняга дня жылля плошча тут перавысіла ўжо 75 тысяч квадратных метраў. У бліжэйшым годзе салігорскія будаўнікі здадуць у эксплуатацыю яшчэ каля 30 тысяч квадратных метраў жылля.

Якім жа будзе горад гарнякоў праз 15—20 год, калі здзейсніцца яго генеральны план! Сапраў-

ды, цудоўны! Мікрааблокі наблізіцца да зялёнага бору на захадзе і да паркавай зоны на поўдні і ўсходзе. Гарэскі сілзут дапоўняць вясмымі дэкарацыйна-архытэктурнымі дэкарацыямі, а таксама рабё і тэлевізійныя мачы. З'явіцца новыя палцы культуры, гасцініцы, універсітэты, школы, кінатэатры, дзіцячыя ўстановы, стадыён на 10—15 тысяч чалавек і многае іншае.

Непаўторнае індывідуальнае аблічча гораду нададзена тое, што ён стане гарад-портм. Справа ў тым, што па рашэнню XXII з'езда КПСС у недалёкай будучыні пачнецца стварэнне Чарнаморска-Балтыйскай воднатранспартнай магістралі. Прыкладна трэцяя частка гэтага вялікага воднага шляху — каля 800 кіламетраў — пройдзе па тэрыторыі Беларусі. У прыватнасці, будзе значна рэканструяваны басейн ракі Прыпяці — асноўнай воднай артыры Палесся. У выніку гэтых смелых ператварэнняў з Салігорска праз палыбленны і пашырэнныя ракі Случ і Прыпяць прамым водным шляхам палыбленны судны з калейнікі ўгнаенняў і Кляпеду і Адзсу, а адсюль далей — да ўсё канцы свету.

На паўднёвым усходзе горада, дзе цячэ рака Случ, акалічана зялёным борам і паркам, разлічана вялікая вадасховішча са спартыўнай станцыяй. Тут будзе павялічана пасажырская прыстань і водная пасажырская лінія з'явіцца Салігорск з Гомелем, Брэстам і іншымі гарадамі.

АЛЕ ЦУДОУНАЯ будучыня як Салігорска, так і іншых новых беларускіх гарадоў, абавязвае праекцуюшчыя і будаўнікоў ужо цяпер прыкладзіць шмат працы і намаганняў. Не жаль, каб гэтыя дасягненні і пла-

Новымі працоўнымі песпеламі сустракаюць савецкія людзі 45-га гадавіны Вялікай Кастрычніка. Да радаснага ўрачыстага свята шматлікія самадзейныя калектывы рэспублікі рыхтуюць цікавыя канцэрты. У іх прымуць удзел словесні і танцоры, чыталінікі і салісты, музыканты і акрабаты. Пра тое, як праходзіць падрыхтоўка да свята ў палках культуры, сельскіх клубоў і дамах культуры паведамляюць нашы карэспандэнты ў гэтай падборцы.

У РЕПЕРТУАРЫ — БЕЛАРУСІЯ ПЕСНІ

Народная харавая капэла, створаная пры Мінскім парку культуры і адпачынку, налічвае 60 спявакоў. Гэта рабочыя рэзныя прадпрыемстваў горада, служачыя, інтэлігенцыя, хата гаспадары, або інакш кажучы, аматары роднай беларускай песні. Таму зразумела, што рэпертуар народнай капэлы складзены ў асноўным са старадаўніх народных і сучасных песняў.

З вялікім захапленнем разучылі спявакі беларускія народныя песні «Дождж ідзе» і «Янка». Песню «Варэжа» Л. Абеліўна нядуна таксама ўключылі ў рэпертуар.

Паспяхова працуюць салісты. Работніца фабрыкі мастацкіх вырабаў Людміла Фралова разучыла «Беларускі вальс» А. Шындлюскага. Электрык Андрэй Дзялоў будзе спяваць песню Н. Сакалоўскага «Нёмна».

Да дзён Знамянальных

ПАСЛЯ ПРАЦОЎНАГА ДНЯ ХОР ДАЯРАК

Дзясці год споўнілася з дня стварэння харавога калектыву даяркаў у калгасе Імя А. С. Пумніка Бабырускага раёна. Хор даяркаў — неаднаразовы ўдзельнік раённых, абласных і рэспубліканскіх алімпіадаў мастацкай самадзейнасці. У праграме хору шмат беларускіх народных песняў, частушак на мюсёвыя тэмпы, адначасова да Дзяды самадзейнага мастацтва харавы

калектыв падрыхтаваў беларускія народныя песні «Вярба», «Вечарком за рэчкаю», «Па-над бора, па-над дугам», калгасныя прыпеўкі, складзеныя ўдзельнікамі хору, і інш.

Дзясцігадовы юблей харавога калектыву супадае з правядзеннем Дзядаў самадзейнага мастацтва. Удзельнікі хору паставілі перад сабой задачу змагацца за званне Народнага хору.

Студэнцкі астрадны аркестр Беларускага політэхнічнага інстытута добра ведаюць дадзенае за намі нашай рэспублікі. Аркестр выступаў у канцэртах у Маскве, Рызе, Таліне, у гэта дзі самадзейныя артысты рыхтуюць новую канцэртную праграму. Хутка ў студэнцкім клубе будзе гучаць творы «Польна Янка», «Тавя ўсмешка», «Гумарэскі» і інш. Фота Ул. КРУКА.

БЕЛТА.

У РАЗ'ЯЗНОГА кінаме- ханіка свой раён дэяння, свае населеныя пункты, дзе ў пэўныя дні чакаюць яго, лі самага жаданага гасця, гледзячы.

Маршрут Мікалая Карыткіна невялікі: амаль два дзесяткі населеных пунктаў. Старонію чалавеку можа здацца: нічога складанага ў рабоце кінамеханіка няма. Вывесіць афішу, паве- дамліць пра час паказу, ні- ко ім сядзі сабе і чакай гледзячы. Але ці так гэта?

Мікалай разгарнуў маршрутную карту, пака- заў алоўкам на чырвоны кружок. Гэта — абста- новка населенага пункта з прыгожай паэтычнай назвай Васількі. Вясня- ня—якіх-небудзь чатыры дзе- сяты хат. Клуба там няма. Звы- чайна кіно паказваюць у ад- ным з кілаў мясцовай школы. Дабрацца ў Васількі не так ужо і проста. Тым больш уво- сень, калі праселеныя дарогі робяцца амаль непраезджымі.

Мы ехалі на параканнай фур- манцы. Мікалай кіраваў коньмі. У нагах у яго ляжалі акуртаны складзеныя і прыкрытыя бры- зентам скрынкі са стужкамі і кінаапаратурай.

Але вось і Васількі. Першы- мі стварылі механіка дзеці. Яны тамаці хутка ўсталявалі апа- ратуру. У класе сесілі парты, на сцяне з'явіўся экран. Дзецім малодшых класаў паказалі мультфільмакі і каротка- метражныя фільмы. Арганіза- цыя сеанса не прынесла шмат клопатаў. Больш складана з да- рослымі гледзцамі. Многія з іх каляюць работу, калі зусім

спячэ. Асабліва жывёлаводы — даяры, цялятніцы. Як быць з імі? Мікалай вырашыў наве- даць жывёлаводаў.

— Прывітанне, дзяўчаты, — прамовіў ён. — Прывёз новую карціну. Для вас, даярак, фільм аб гігієне і парадку на ферме. Карысна і гэта ведаць...

— Карысна, — пагадзіліся з ім даяры. — А калі пачне- ца сеанс?

Мікалай толькі і прышоў дзесяці гэта, каб вырашыць гэты пытанне.

— А што калі паказаць фільм проста на ферме? Скончыце да- іць — і ў чырвоны куток.

— Правільна! — падтрымалі яго жанчыны.

На афішы павяліліся словы: «Фільм будзе дэманстравацца на ферме». Чырвоны куток да- воў вялікі, хоць усім месца.

Пасля сеанса да Мікалая па- дшлі пакажыла жанчыны ў бе- лым халат і сказала:

— Дзякуй, Мікола, што не забываеш нас, жывёлаводаў.

Можна было заначаваць у Ва- сільках, але Мікалай вырашыў вырнуцца «на базу». Дарогаю працягвалася размова пра ціка- выя, але нялёгкую работу кі- намеханіка. Вандруеш сельскі- ми дарогамі ўвесну і ўлетку, увосень і ў зімку. У снег і ў дождж.

Мы загаварылі пра стацыя-

нар, дзе кінамеханікам, як на- жүць, курорт. Сядзіш у цёплай, добра абсталяванай кінабудцы і, пазаўчыўшы ў «вожак», счы- сьці за экранам.

— Ні за што б не згадзіўся працаваць на стацыянары, — сказаў Мікалай. — Жыццё на колах куды цікавейшае, але за- тое цікавейшае. Увогуле, як на- жүць кінагероі, рамантаў да- рог...

ЧАРГОВЫ сеанс стаў і ў Старым Сяле. Гэты вя- лікі населены пункт ста- ў іх крыж у баку ад вялікіх да- рог. Сяло старажытнае, са сва- ёй цікавай гісторыяй. Стара- селы ўспамінаюцца ў дэталі- сах. Народ тут славіцца май- стэрскай апрацоўкай ільну-даў- гунцу. Нездарма хадзіла леген- да пра тое, што жыхары Ста- рого Сяла прадучы самую моц- ную нітку ў свеце — не разар- ваць яе і рукам волат. І па- сённяшні дзень старасельскі ўмелы вырабшчык лён, многа зарабляюць, жыццё ў дастатку, купляюць кнігі, любяць кіно, тэатральнае мастацтва. Але, ча- го тацца, былі і такія, якіх чамусьці не хваляваў кінак- ран.

Па сяле хутка ляцелі чутка: «Кіно прыхаляе!» Маладыя, не доўга думуючы, пераапрацоўва- юць і хутэй у клуб. А вось На- ста Церахава не спяшалася. Жанчыне ўжо за шэсцьдзесят.

цыяльных дакументаў на права кіравання гэтым ві- дам транспарту. Некато- рым можа здацца, што гэта значна ўскладніць работу аўтаінспекцыі. Але тут да аўтаінспекцыі будзе толь- кі адно патрабаванне: па- цікавіцца вадзіцелем, калі ён, бывае, сядзіць, як кажуць, не ў сваім сядле.

Прыём экзаменуваў ад ве- ласпедыстаў можна дару- чыць у аўтаінспекцыю мілі- цыянеру. Ён будзе несьці адказнасць за веданне правіл руху транспарту тым ці іншым вадзіцелем. Толькі на аснове стано- вых аднак выдаваць ула- дальніку вадзіцеля ці ма- педэ нумар для яго ма- шыны. За пэўнае парушэн- не правіл руху да вадзіце- лі гэтага віду транспарту, можна, варта прымяняць тыя ж меры пакарання, што і да матацыкліста.

Гэта вынік дысцыплі- ну руху. Вядома, кожна- му вадзіцелю не захаца- яць мець справу з аўтаін- спекцыяй за які-небудзь недазволены абгон тран- спарту. Лепш акуртаны е- дзець на машыне, чым страціць на пэўны тэрмін права на кіраванне ёю.

Заглянне спгонна ў сельскую мисювачку. Там цяжка знайсці калі- нскіх двар, сям'я якая б не мела адзіна або два вадзі- целя. Гэты від транспар- ту стаў самым масавым на

— Не пайду, — адказвала яна дачцы, калі тая звала маці ў клуб, — што я ў тым кіне тым апрацоўваю...

Таніх, як Наста, было ў Ста- рым Сяле некалькі чалавек. Па- казваюць новыя карціны, све- жыя кіначасосісы, а яны сяд- дзяць дома.

Дадаўся Мікалай, што ў Старым Сяле ёсць людзі, якія не наведваюць кіно. Калі звяр- нуцца да арыфметыкі, дык коль- касьць іх складзе якіх-небудзь два працэнты. Здавалася б, ча- го турбавацца? Але хіба такі ча- лавек, як Мікалай Карыткін, задавоўвацца сярэднімі лічбамі? Кожны з жыхароў павінен на- ведаваць кіно.

Нек загаварыў ён з Нінай Церахавай.

— Слухай, чаму гэта маці твая не ходзіць у кіно?

— А што я зраблю, — суме- лася дзяўчына. — Звала... не хоча і ўсё.

З таго часу ён не раз пабы- раў у доме Насты Церахавай. Але самым памятным застало- ся першае наведанне. Не так проста было размаўляць з па- жылой жанчынай. На вельмі- хе запрашэнне пайсці ў кіно яна адказала: «Вядуць, у кіно за- прашаць. Скажы, што неспы- манай тая рабці?» Але Міка- лай не адступаў. І неспыман- ная можа рабабца ў карці-

Паказалі фільм «Чырвоная лісе». Кінамеханік падрабязна раскажа пра гэты карціны і не адступіў ад гаспадыні да таго часу, пакуль яна не выйшла з ім з дому. Карціна спадабалася. З таго часу і пачаўся пералом. Цяпер цётка Наста самы актыў- ны гледзца. Сустракаючы яе ўваходу ў кіназалу, Мікалай, ві- таючыся, падкрэслена гучна вымаўляе: «Добры вечар, цётка Наста!»

У Старым Сяле цяпер кожны жыхар наведвае кінасеансы.

МІКАЛАЙ Карыт- кін — паважаны ў каліска чалавек. І не толькі таму, што е- дзіць з кінаперасоўнай. У яго гарачае і чулае сэрца. Рас- казваюць такі выпадак. Нек- зайшла размова пра ўдоў, пра- тых, хто страціў сваіх родных на вайне — у партызанскіх ат- радах ці ў дэзючай арміі... У адной з іх пацяла страх, у другой — зусім стэржнілі сце- ны хлява... У каліска гарачая пара — сваім будаўнікам на горла работы. Трэба фермы да- змы рыхтаваць, павесіць раман- таваць... І вось Мікалай прапа- наваў грамадскай памочы сал- дацтвам. У адзін з вольных дзён, калі няма кінасеансаў, ён разам са сваімі сябрамі ідзе на ра- монтныя работы.

Можна часта ўбачыць кіна- механіка за невялікім столікам, уткнуўшыся ў чаргёй. Яго ха- вуюць вынаходніцкія справы. Мікалай марыць стварыць зруч- ную партатыўную кінаперасоў- ну, каб можна было паказваць кіно ў полі.

М. СТАЛЯРОУ.
Магілёўская вобласць.

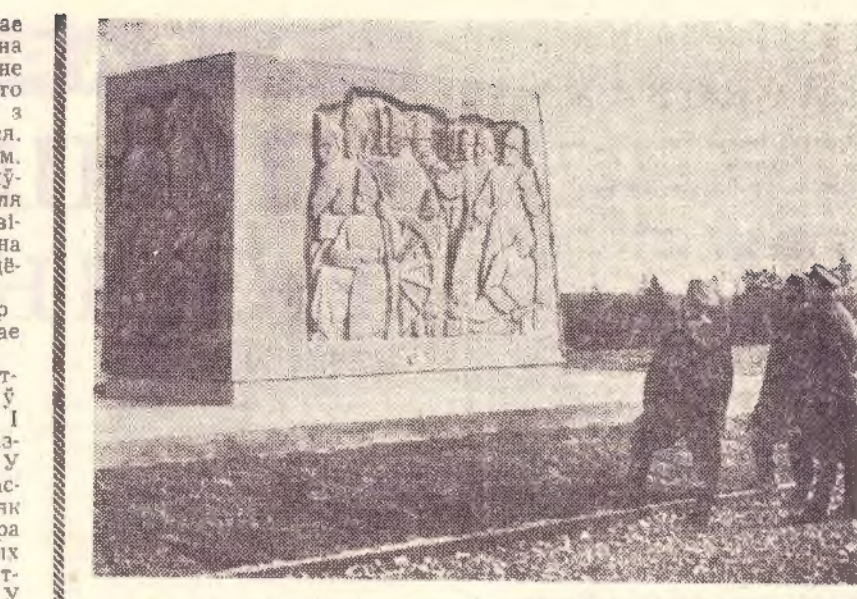
ведцы. За рулём вадзі- целя ўбачыць і каліска, і рабочага, і вучня. Ад- няк, чамусьці прынята, што прапаганда правіл руху на вуліцах і даро- гах — гэта справа толькі міліцыі. У баку застаюцца хутка і нашы работні- кі сельгасу-агасветных ус- таноў. Мала хто можа па- хавацца, што па ініцыя- тыве Дома культуры аль- бо клубу была прыгатавана на гэту тэму лекцыя, пра- ведзена гутарка, аформі- лена наглядная агітацыя.

На здзіўленне гэтага тэма стаіць і ў школе. Згодна аўчэбнай прагра- мы, калі вучань пачатко- вых класаў не вывучыць, напрыклад, казку пра рэп- ку альбо лісіцу, дык яму за гэта ставяць «ноль».

А хіба не так важна, каб вучань добра ведаў правіл руху на вуліцы альбо па дарозе, на якой ён хо- дзіць кожны дзень?

З кожным годам на па- шых дарогах павялічваец- ца інтэнсіўнасць руху транспарту, узрасце яго хуткасць, павяліжыцца ўсе новыя і новыя маркі ма- шыны. Гэта патрабуе ад уладальніка вадзіцеля ў мапедэ пэўнага ведан- ня асвоў вулічнага і да- рожнага руху. Прапаган- ду гэтых ведаў трэба ве- сці не толькі адной аўтаін- спекцыяй, а і куль- турна-асветным устано- в. і органам народнай асе- ты.

Алесь МАХНАЧ.

У 14 кіламетрах ад горада Барысава на беразе Бярэзіны ля вёскі Сув- дзінка пастаўлены помнік рускім воінам, якіх змагалі тут у 1812 го- дзе. Помнік створаны міжнім скульптарам М. Рыжніковым.
Фота М. Міньковіча і Л. Зядзіна.

КОНКУРС НА ПАЛІТЫЧНЫ ПЛАКАТ

У мэтах шырокага прыцягнення мастакоў да стварэння палітычных плакатаў на гэты, які прапанаваў рашэнні XXII з'езда партыі і Праграму КПСС, Беларускае дзяржаўнае выдавецтва аб'яўляе з 1 лістапада 1962 г. на 25 лютага 1963 года адкрыты конкурс на лепшы мастацкі плакат.

Прадстаўляем на конкурс плакаты павінны паказваць кіруючую і накіроўваючую ролю Камуністычнай партыі ў жыцці нашага грамадства, мабілізоўваюць працоўных на ба- раббу за стварэнне матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма.

Сатырычныя плакаты павінны быць накіраваны супраць гультаяў, парушальнікаў працоўнай дысцыпліны, марнатраў- ста і безгаспадарчасці, усяго таго, што перашкаджае каму- ністычнаму будаўніцтву.

У конкурсе могуць прыняць удзел усе жадаючыя. Прадстаўленны на конкурс плакаты павінны быць замон- чанымі творами, выкананымі на паперы фарматам 60 × 84, 60 × 92, 70 × 92 і 84 × 108 см. На лісце трэба пакінуць чы- стыя белыя палі не менш 3 см з кожнага боку.

Плакаты могуць выконвацца ў рознай тэхніцы: аквараль, гуаш, тэмпера, аловак, фотамантаж.

Арыгінал прадстаўляецца пад дэвізам, абазначаным у ле- вым верхнім кутку на палых планшетах. Празішча, імя і імя па бацьку і адрас аўтара ўказваюцца ў асобным закляёным канверце пад тым жа дэвізам.

Апошні тэрмін прадстаўлення плакатаў — 25 лютага 1963 года. Для іншагародніх аўтараў апошнім тэрмінам з'я- ляецца дата адпраўкі арыгінала плаката са штампам па- товага аддзялення, але не пазней 25 лютага 1963 года.

За лепшыя плакаты ўстаўляюцца наступныя прэміі:

адна першая	— 400 рублёў,
адна другая	— 300 рублёў,
тры трэцяя	— па 200 рублёў,
тры заахвочвальныя	— па 100 рублёў.

Вынікі конкурсу будуць апублікаваны ў газеце «Літэра- тура і мастацтва».

У клубе рабочай моладзі Тэатр у Лельчыцах

— Якія творы пішуць белар- ускія пісьменнікі? — такое пытанне зацікавіла навучніцкую школу рабочай моладзі № 13 горада Мінска.

Юнакі і дзяўчаты вырашы- лі запрасіць да сябе ў гасці пісьменнікаў. Днямі адбылася такая сустрэча. Пра новыя кнігі прачкаў і паэтаў, пра творчыя задумкі беларускіх пісьменнікаў раскажа Алесь Кучар. Затым з чытаннем вер- шаў і баек выступілі паэты Мікола Аўрамчык, Уладзімір Корбан і Рыгор Ралес.

А. КАРПОВІЧ.

абесены калючымі драпам. На ім праз роўныя прамежкі пры- мадаваны дошкі з надпісамі: «Японцам уваход забаронены».

А паверх гэтых слоў нейкай размысцёнай рука вывелі край- да: «Янікі, гоу хоум!» Такі кадр быў бы праўдавай нашоў- кай для фільма аб амерыкан- ских ваенных базах у Японіі. Але яго не будзе ў фільме «Па- лёт з Асіі», які ставіцца на ка- нэсе Пентагона галівудскімі бізнесменамі і іх паступільнымі японскімі партнёрамі.

«Палюбіце нас, калі лас- ка!» — гаворыць японцам аме- рыканская ваеншчыня. А япон- цы адказваюць: «Гоу хоум!»

Іван КРЫЛОУ.

КАЛІБАН СУПРАЦЬ ШЭКСПІРА

Ці можа на зямлі адбыва- цца нешта зусім неверагоднае? Ці магчыма, скажам, каб звычай- ны павольнае свайго «кука- рэку» зававаў раптам жабаю? Ці каб які-небудзь літаратурны персанаж публічна асудзіў твор- часць свайго аўтара і забараніў яму пісаць надалей?

Наконт пэўна — не скажу, не назіраў. Але што датычыць літаратурынага прыкладу, дык ён не выдуманы. Пацярпеў пры гэтым Шэкспір. На яго накінуў- ся з абвінавачваннямі Калібан, які ўвасябляе тупую і элоўную сілу ў драме «Бура». Калібана абурала трагедыя «Атала». Там цёмнаскуры маўр асмельвацца кажаць белую, як снег, Дезде- мону. Мала таго: ён дурны і са- вую беласкурую жонку. Не, Калібан ніколі б не напісаў та- кога, нават калі б умеў пісаць.

І вось аддадзены загад забараніць Шэкспіраўскаму трагедыю. Не ўспамінаюць пра яе не ўро- ках літаратуры. Не чытаць яе нават дома, таму што твор гэты лёна падрыўнога характару. Ён, безумоўна, дае нейкія пры- клад цёмнаскураму насельніц- тву Паўднёва-Афрыканскай Рэспублікі, дзе і выдадзены гэ- ты загад. Што, калі беспраў- ных негры абыдуча са сваімі

«БЯСПАШПАРТНЫЯ» ВАДЗІЦЕЛІ

Наш «газік» увесць час ідзе на тармазах. За ру- лём — шафёр Дзяржэ- скага раённага аддзела культуры Барыс Андрэ- віч Калісін. Ён вядзе ў Негарэлае новую кінакар- ціну.

Я сяджу побач з вадзі- целем. Насустрэч бачыць шырокая стужка асфаль- ту. Дзень надзежны. З гарадскога кірмашу вяр- таюцца наліскані. Шафёр раз- парэдае дае сігнал, аб- гончыя пешаходу, фур- манкі, веласпедыстаў.

На дарозе сустракаю- ца людзі з чырвонай па- лязнай на рукаве. Амаль кожнаму сустрачанаму яны стараюцца даць нейкую параду.

— Гэта нашы грамад- скія аўтаінспектары. — тлумачыць мне Барыс Андрэ- віч. — Мы, шафёры, у вадзіцелях дні выхадны на аўтамагістраль і вос- так «чытаем лекцыі»: пуч- ным людзям, які трэба ха- дзіць па дарогах і вуліцах, каб не парушаць рух транспарту. Ды толькі ад нашай работы не надта вялікія вынікі. Кожнага пешахода пасасобку не так і лёгка адукаваць. Бывае, сёння чалавеку зробіш заўвагу, што па машыне трэба ісці толькі насустра- руху транспарту, гэта значыць, па левым баку праезднай часткі, а назаў- тра ён зноў ідзе, як яму ўздумаецца. Тут трэба са школы пачынаць вучыць гатую адукацыю, а не на хаду...

Барыс Андрэвіч усё наражае на пешаходаў, ед- заю. І раптам перад са- мымі прядзімі коламі ма-

шыны, нібы з-пад зямлі, выныраюць веласпедыст. Зноў рыпнулі тармазы «газіка».

Ну вось! Яшчэ адзін прыклад! — змяшчыў тон размовы, абурэцца вадзіцель на юнака, які на увесць дух імчыцца па- сярэдзіне дарогі. — Я гра- мадскі аўтаінспектар. Ка- лі заўважыў, што шафёр аўтамашыны дапускае па- рушэнні правіл руху, дык у мяне з такім вадзіцелем кароткая размова: забаро- ны правы і перадаю аўтаін- спекцыі. А чым пакараеш гэтага ліхача? Толькі «лекцыю» яму прачыта- еш — і ўсё. У яго пра- воў на кіраванне гэтым самакатам не забярэш. Іх няма. З веласпедыстаў у нас ніхто ніколі не параб- уе, каб ён хоць ведаў, па- якім баку дарогі ідзе рух машын. Проста бяз з гэ- тым «бяспапартныя» транспартам. Блытаецца на дарогах і вуліцах. А што якое, дык наш брат шафёр вядзават...

Я слухаю Барыса Анд- рэвіча, гляджу на вадзі- цельста які, напэўна, для храбрасці падвёў, і прыпамінаю, як гады ча- тыры назад на плошчы гарадскога пасёлка Радзі- коўскіх два хлопцы гадоў па дваццаць ніяк не маглі асцядаць свае веласпеды. Абодва ледзь трымаліся на нагах.

— Вратон! Старэйся сесці на машыну і не па- дай! Міліцыя не мае пра- ва забраць чалавека, калі

ён яшчэ трымаецца на... веласпеды, — гаварыў адзін з іх, гледзячы на мі- ліцыянера, які накіроў- ваўся да іхных.

А праз тыдзень непа- далёку ад Радзікоўскіх пад аднонам дарогі, што вядзе ў Мінск, на аб'ездах вадзі- цель чалавек, а побач да- ры коламі валалася грузав- яя аўтамашына. Прычы- ной ініцыяснага выпадку быў п'яны вадзіцель... веласпеды.

Гады тры таму назад пад колы грузавіка трапі- ла з веласпедыдам загад- чы магазіна вёскі Світа- лаўна Удзеньскага раёна Вера Паграбінца. Яе да- ставілі ў балыну з пера- ломаным ног і хрыбцічка. Жанчына прасіла не су- дзіць шафёра аўтамашы- ны.

— Ён зусім не вінава- ты. Я зусім не ведала правіл руху транспарту, — даказвала яна.

Да такога заклячэння прыйшлі і аўтаінспекцыя і судова-медыцынская экс- пертыза.

І гэны веласпедыст, веласпедыст, які не ведае правіл руху машын — вось адна з прычын тых няшчасных выпадкаў, якія яшчэ падчас адываюцца на нашых дарогах і вулі- цах.

У апошнія гады досыць актыўную канкурэнцыю з веласпедыстамі вядуць мапеды. Гэта машына мае матар. Не хуткась да-

сцяг 40—50 кіламетраў за гадзіну. Аднак ад вадзіцеля мапеды не патра- буюцца ніякіх тэхнічных ведаў свай машыны. Аў- таінспекцыю не цікавіць, ці знаёмы ён з самымі не- абходнымі правіламі руху транспарту. Уладальнік мапеды адносна да катэ- горы веласпедыстаў.

У магазіне, калі яны прыйшлі купляць веласп- ед, нам прадаўцы могуць параіць узяць мапед.

— Гэта машына вельмі выгадная: хуткасць амаль я ў матцыклі, а правую, каб яе вадзіць, зусім не патрабуюць. Кожны купі- л, адразу сядзіцца і едзе, — пахваляў работ- нікі магазіна свой тавар і пакажыў нават нам інст- руцыю па догляду і экс- плуатацыі машыны. Толь- кі гэтай інструкцыяй, якая прыкладаецца да кожна- га веласпеды, і мапеды, дарэмна будзем шукаць правільны лад на гэтым транспарце. А чаму б ра- зам з інструкцыяй не да- ваць пакупніку кніжачку кінавадзёра фармату з пра- віламі руху транспарту, якія ўведзены на тэрыто- рыі рэспублікі, альбо хоць бы выткісу з гэтых пра- віл, неабходную для кожна- га вадзіцеля?

Мне даводзілася раз- маўляць на гэтую тэму з многімі шафёрамі. Яны ўсе за тое, каб нарэшце ўладаль- нікі веласпеды і мапеды адчулі сапраўдную ад- казнасць за па- рушэнне правіл руху. Значыць, па- трэбна для іх увядзенне спе-

МУЗЫЧНЫ ІНСТРУМЕНТ У ТРЫ ПАВЕРХІ

Шасці чыгуначных пультманеўскіх вагонаў запатра- баваліся для дастаўкі гэтага грузу з Чэхаславакіі ў Мінск.

Фірма «Лігма» вырабіла для Беларускай дзяржаў- най філгармоніі адзін з буйнейшых канцэртных арга- наў на 67 рэгістраў. Вышыня яго 9, а шырыня — 15 метраў. Інструмент складаецца з 6,5 тысячы мед- ных і драўляных трубак.

Буйны чэхаславацкі спецыяліст прафесар Іржы Райнберггер у лісьме, прысланым Белдзяржфілармо-

ніі, паведамляе, што на яго думку, інструмент атры- маўся ўдалы.

Для мантангу і настройкі арга- на з Чэхаславакіі неўзабаве прыбудзе брыгада мантаннікаў.

Пасля ўводу ў строй новай канцэртнай залы, якая рэзлічна на 1.100 месца, Белдзяржфілармонія намя- чае прарэсіць рад вечароў арганнай музыкі з удзе- лем савецкіх і замежных музыкантаў.

БЕЛТА.

ОЙ, ДНЯПРО, ДНЯПРО...
Фота М. МІНКОВІЧА.

ІХ НОРАВЫ, ІХ МАРАЛЬ

«ПАЛЮБІЦЕ НАС, КАЛІ ЛАСКА!»

Аршыныя загаловкі ў япон- ских газетах, фатаграфіі на цэ- лую паласу ў ілюстраваных часопісах, шматлікія перадачы на радыё і тэлебачанні паве- дамляюць, апісваюць, пака- заваюць здымкі новага «кінашэ- дэра» «Палёт з Асіі», што ствараецца ў Японіі буйнай японскай кінафірмай «Дайзэ» і галівудскай кампаніяй «Хэкс Прадакшнс». Што ж гэта за фільм, які адна з японскіх буржуазных газет характарызава- ла, як «эпічнае апавяданне аб японца-амерыканскай дружбе»?

У Японіі на амерыканскай ваеннай базе Асія служыць тры амерыканскія лётчыні — звы- чайныя «джы-эй». Аднойчы на базе прымаюць сігнал трыюг ад японскіх рыбакоў, якія то- чуюць і тры амерыканцы ў лёт- ным штурм лятальні. Іх выратоў- ваць. Пасля галавакружальнага палёту над разбураваным акія- нам, страшных скачкоў з вер- талёта ў валу і іншых прыка- вых трукіх, выратаваных рыба- коў прывозіць на базу. У фі- нале буйным планам даюцца сентыментальныя адымкі ўдзячальных японцаў і замілава- ных уласнай высянароднасцю амерыканцаў.

Наколькі неумудрагелісты змест фільма «Палёт з Асіі», настолькі ж неумудрагеліст і яго ідэя: на 250 базах ЗША ў Японіі знаходзяцца некалькі дзесяткаў тысяч анёлаў у форме арміі ЗША, якія толькі і ду- маюць пра дабрабыт японцаў.

Аднак наўрад ці пасля пра- гляду фільма растуленыя япон- цы кінуцца да амерыканскіх ваенных баз, каб абнаць сваіх дабрабытліўцаў. І не толькі та- му, што японцы добра разу- меюць, якой небяспечнаю пагра- жаюць ім базы ЗША, калі ім- перыялісты развіваюць новую ваю і па гэтых базах будзе нанесены ўдар у адзас. Аме- рыканскія ваенныя базы прынеслі ўжо японскаму народу незліч- ныя няшчасці. Па прыкладзе ха- дзіць не далёка. Возьмем тую ж Асію — вёсачку на паўночным

узбярэжжы вострава Кіюсю, дзе адбываецца дзеянне фільма.

Жыхарам Асіі, якія займаю- ца сельскай гаспадаркай і ры- балоўствам, у пэўным сэнсе «пашанавалі». ЗША ствары- лі ваенна-паветраную базу і ар- тылерыйскую батарэю на гэ- тых раёнах вострава. Азброя, і таму амерыканскія салдаты не згалялі сялян з зямлі, не раз- буралі іх дамы і не палілі се- вы, як гэта было ў іншых ме- стах Японіі, дзе будаваліся базы ЗША. У Асіі амерыканцы толькі высеілі лясную паласу, якая ахоўвала палі сялян ад халодных ветроў, што ідуць з наўчэнства. Які ж уплыў гэта аказала на жыццё мясцовых сялян?